

Kmečka trgovina

Usposabljanje ljudi za delo na vasi

Kr. banska uprava za dravsko banovino priredi v dneih od 26. do 31. decembra na banovinski Vinarški in sadjarski šoli v Mariboru splošen združno vzgojni tečaj. Pouk in oskrba bo brezplačna. Predavanja bodo vsak dan od 8 do 12 in od 14 do 18. V tečaj se sprejemajo samo absolventje kmetijskih šol, ki so vključeni v ZAKS. Za udeležbo se je z dopisnico prijaviti do 20. decembra potem podružnic ZAKS okrognemu tajništvu ZAKS v Mariboru. Pouk se bo vršil v sledečih predmetih: 1. Ugotovitev, katero društvo ali združba je v kraju najbolj potrebna. 2. Kaj je treba vedeti in storiti pred ustanovitvijo občinskega zborom? 3. Ustanovni občni zbor. 4. Vodstvo in poslovanje. 5. Ustanovitev krajevnih kmečkih zvez. 6. Ustanovitev sadjarskih podružnic. 7. Ustanovitev živinorejskih selekcijskih edinic. 8. Ustanovitev društva za pospeševanje travništva. 9. Ustanovitev vinarških podružnic. 10. Ustanovitev čebelarških podružnic. 11. Ustanovitev podružnic ZAKS. 12. Kultura na vasi. 13. Kako se dopisuje v časopise. 14. Sodelovanje med društvi in združenji. 15. Sodelovanje med stanov. 16. Predlogi in zahteve na oblastva. 17. Politika v gospodarstvu. 18. Vprašanje cest in zavarovanj. 19. Zahteve ZAKS v zvezi z zahtevami o socialni pravičnosti kmečkega stanu in v zvezi z dr. Krekovimi »Črnimi bukvami« o kmečkem stanu. — Navedene predmete bodo predavali naši najboljši ljudski vzgojitelji, gospodarstveniki in praktiki.

V zimskih mesecih pa namerava kr. banska uprava prirediti daljši (eno- do dvomesečni) tečaj za občinske tajnike in občinske ekonomije. V ta tečaj bi se pa sprejemali samo absolventje dvehletnih kmetijskih šol in oni absolventje enoletnih kmetijskih šol, ki imajo poleg kmetijske še zadružno šolo v Ljubljani, in le tisti, ki so omenjene šole končali z odličnim in prav dobrim uspehom. Prošnjo za sprejem bo treba vložiti potem ZAKS na kr. bansko upravo. Kdaj bo ta tečaj, bomo javili pravočasno.

Kr. banska uprava ima v načrtu tudi tečaj za vodstvo kmetijsko nadaljevalnih šol in tečajev ter kmetijskega pouka v ljudski šoli. Vršil bi se proti pomladi. Pogoji za sprejem v tečaj bodo najbrž isti kot za tečaj občinskih tajnikov.

S temi tečaji bo kr. banska uprava dvignila skriti zaklad kmečkega ljudstva v absolventih kmetijskih šol. To bo v korist tudi kmečki trgovini, kajti strokovno usposobljen človek na vasi, posebno pri kupcih in kmečkimi pridelki, veliko pomeni. Vse absolvente, posebno pa člane ZAKS, pa pozivamo, da v bodoče vsako gibanje cen kmetijskih pridelkov v svojem kraju tedensko javljajo uredništvu »Kmečke trgovine«, da tako s svojim znanjem koristijo javnosti, ki to od njih z ozirom na žrtve, ki jih prinaša za njih usposabljanje, vsekakor pričakuje. Stroške za znamke in papir bo vsem poročevalcem uredništvo radi volje povrnilo.

Izvoz vina iz Slovenije

Ex dravske banovine je bila izvožena od 1. januarja do 30. septembra 1938 sledeča količina vina: v Nemčijo 239.870 litrov, v Češkoslovaško 16.107 litrov, v Holandijo 1323 litrov, v Belgijo 72 litrov, na Poljsko 3409 litrov. V oktobru je bilo izvoženo le v Nemčijo 333.461 litrov vina. Skupaj je bilo torej letos v inozemstvo izvoženega 593.291 litrov vina.

Hmelj

V Savinjski dolini je vitljud že docela neznatnim zalogam tudi zadnjih 14 dni še vedno bilo nekaj zanimanja za naš letošnji pridelek in je prišlo tudi do več zaključkov. Cene so ostale nadalje čvrste in se je za najboljše blago plačevalo do 33 din za kg. — V Vojvodini se pri nekoliko živahnejšem zanimanju in povpraševanju nadaljuje z nakupovanjem letošnjega pridelka in plačuje po kakovosti blaga 6 do 16 din kilogram. Neprodane zaloge v prvi roki so še vedno znatne in tudi ponudba še vedno prekaša povpraševanje.

Goveja živina

Dobili smo tržne cene živine za sledeče okraje, osiroma sejske okoliše: Ljubljana: vol 6.50, 5.50—5.75 in 5 din, telice 6.50, 5.50 in 4.50 din, krave 5, 4.50 in 3.75 din, teleta 8 in 7 din. — Maribor: vol 5, 4 in 3 din, telice 4, 3 in 2.50 din, krave 4, 3 in 2.50 din, teleta 7 in 6 din. — Ptuj: vol 5.50, 4.50 in 4.25 din, telice 5, 4.50 in 4 din, krave 3.75, 3 in 2.50 din, teleta 6.50 din. — Brežice: vol 5, 4.50 in 3.50 din, telice 5, 4.50 in 3,

krave 4, 3.50 in 2 din, teleta 6 in 5 din. — Laško: vol 5.75, 5 in 4.50 din, telice 5.25, 4.75 in 4.25 din, krave 4.25, 3.75 in 3.50 din, teleta 7 in 5—6 din. — Krško: vol 5, 4—4.50 in 3—4 din, telice 5, 3.50—4.50 in 3—4 din, krave 4.50, 2.50—4 in 2—3 din, teleta 5—7 in 4.50—6 din. — Veliki Gaber pri Litiji: bik 4.50—5 din, vol 4.50 do 4.75 din, telice 4 din, klavne krave 2.50—3 din, klavne telice 4 din za 1 kg žive teže, krave za pleme komad 1300 din.

Svinje

Ptujski prašičji sejem: na sejem je bilo prignanih 216 svinj in 139 prascev, skupaj 355 glav, od tega prodanih 91 komadov; cene: prasci od 6 do 12 tednov stari po 65 do 175 din komad, pršutarji 7.25—8 din za 1 kg žive teže, debele svinje po 8 din, plemenske 7—7.25 din žive teže.

Tržne cene v Mariboru dne 19. novembra 1938

Meso: Goveje salo 15—16 din, slanina 15 do 16 din, pljuča 8—10 din, jetra 8—10 din, reberca 10—12 din, svinjsko meso 14—15 din, ribe 15—17 din, morske ribe 10—28 din, zajec 13—14 din za 1 kg.

Zelenjava: krompir 0.65—1.50 din kg, medica 5—6 din, čebula 2—4 din, česen 6—10 din kg, 1 din, karfiola komad 1—7 din, ohrovt 0.50—1.50, laven kg 8—9, zelena komad 0.50—2.50 din, buča 0.50—2 din, paradižniki kg 5—6 din, šopek peteršilja 0.50—1 din, glavna solata 1—2 din, endivija 0.25—1 din, kup motovilca, radiča, špinata, vrtnega korenja in fižola v strožu 1 din, por komad 0.25—1 din, 2—4 komade kolerabe 1 din, luščen grah liter 7—12 din, 2—3 komade redkve 1 din, šopek majarona 0.50—1 din.

Sadje: jabolka 2—6 din, hruške 4—10 din, suhe slive 8—12 din, grozdje 7—12 din, celi orehi 10 din, luščeni orehi 26—32 din, kostanj 4—5 din za 1 kg, liter 2—3 din, pečen kostanj liter 6 din, šipek liter 3 din.

Zlito: pšenica 1.50—1.75 din, rž 1.50 din, ječmen 1.50 din, koruza 1.25—1.50 din, oves 1 din, proso 1.50 din, ajda 1.25 din, fižol 2—3.50 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Soseda sta najela geometra, hočeta novo mejo. M. A. Geometer (ne privatni, ne državni) Vas ne more prisiliti, da bi priznali mejo, kakor jo je on izmeril po naročilu sosedov; zato si vsekakor lahko izgovorite rok za premislek. Ali niste morda že vnaprej podpisali izjavo, da boste priznali mejo, kakor jo bo geometer izmeril? Navadno namreč geometri to zahtevajo in prej niti ne začnejo z meritvami. — V kolikor ste na pritisk soseda obljubili možko delovno moč za postavljanje mejnikov, s tem še niste vnaprej priznali kot pravilno ono mejo, ki jo je imel geometer izmeriti, zlasti, ako ste res izjavili, da boste mejo priznali, ako bo pravilna in pravična. — Meje tečejo navadno od mejnika do mejnika v ravni črti in ne v krivi črti; kaj drugega je, ako tvori mejo kak potok ali jarek ali kaj podobnega.

Pravilnost in vrednost občinske mape. Ista. Soseda pravita, da meje, kakor jih kaže občinska mapa, niso prave in da mapa ni pravilna. — Res je, da občinska mapa ni merodajna za pravilnost meje. Saj celo zemljiško-knjižna mapa ne služi za dokazovanje površine posameznih parcel, marveč samo za orientacijo o legi zemljišč. V pravadah se sicer mapo more uporabiti kot dokazilo, vendar ocenjuje sodišče njeno dokazno vrednost po svojem svobodnem preudarku. Možna je, da mapa že splošno ni bila povsem pravilna in da so se razen tega v teku let meje posameznih zemljišč zaradi priposestvanja, to je 30 letnega hasnovanja v gotovih mejah preložile. Napačne meritve od strani posameznega geometra niso izključene.

Zastaranje, odnosno priposestvanje lastniške pravice do gozda. M. A. Pri meritvi je geometer ugotovil, da je neka mala gozdna parcela, katero so Vaši predniki in Vi hasnovali že od pamtljiveka, po mapi sosedova last. — Ako ste (vštevali prednike) kako parcelo 30 let izključno hasnovali javno, brez prošnje in brez sile v zavesti, da ste njena lastnica, ste lastniško pravico do nje priposestovali. Priporočljivo je, da dosežete tudi vknjižbo Vaše lastniške pravice v zemljiško knj-

Milijonske vrednosti propadajo!

Zanesljivo učinkuje samo

ZELIO

Mlečni izdelki: mleko liter 1.50—2 din, smetana liter 10 din, surovo maslo kg 24 din, čajno maslo 28—30 din, domači sir 10 din, jajca komad 0.75—1.25, konzervirana jajca kom. 1 din.

Perutnina: kokoš 18—25 din, par piščancev 20—60 din, gos 40—45 din, puran 30—80 din, raca 15—20 din.

Krme na trgu ni bilo.

go, bodisi, da Vam dosedanji vknjiženi lastnik zlepega izroči potrebno listino, bodisi da ga k temu prisiliti s tožbo. Zastopanje po odvetniku ni predpisano, ko vrednost priposestovane parcele ne presega 12.000 din. Potrebujete priče, da ste navedeno parcelo vsaj 30 let (vštevali Vaše prednike) izključno Vi hasnovali, odnosno izvrševali lastniška dejanja, in to javno, brez prošnje in brez sile. Sodbo bo treba kolkovati s takso, ki je najmanj tako visoka kot taksa, ki je določena za prenos dotične parcele ob nasprotni storitvi. Državne prenosne takse Vam potem ne bo treba več plačati, pač pa še 2% banovinsko.

Sekanje v gozdu brez dovoljenja drž. gozdarja. Ista. V gozdu, ki je sicer vknjižen na ime soseda, pa ste ga že najmanj 30 let hasnovali Vi, odnosno Vaši predniki, ste posekali vsa drevesa, ki so merila na panju najmanj 15 cm. Sosed, ki je očitno šele sedaj zvedel, da je po zemljiški knjigi on lastnik predmetne parcele, Vam je sekanje prepovedal in ker ga niste poslušali, stvar naznanil orožnikom kot tatvino. Orožniki Vas sicer niso prijaviли zaradi tatvine, pač pa zaradi posekanja premladih dreves in sekanja brez dovoljenja državnega gozdarja. — Kakega kaznovanja od strani sodišča se Vam ni bati, ker stvar sploh ne spada pred kazensko sodišče. Upravna oblast (okrajno načelstvo) bi Vas kaznovalo, ako bi brez dovolitve krčili gozd zaradi trajne izpremembe v drugo vrsto kulture, ali ako bi pustili gozd ali sekali v gozdu, proglašnem za začasno ali stalno zaščitnega, brez dovolitve do golega.

Sadno drevje ob meji. M. A. Na vprašanje, kaj naj določite glede sadnega drevja, ki raste ob meji, Vam ne moremo dati odgovora, ker niste nič podrobnejšega navedli. To najbrž veste, da lastnik zemljišča ni dožan trpeti, da segajo korenine in veje sosedovih dreves v njegov zračni prostor. V kolikor preko meje segajočih vej ne poseka, mu pa pripade sadje, ki na tistih vejah zraste. — V kolikor ste dali posekati en meter od meje vse doraščeno gozdno drevje, ste ravnali prav, ker je s tem meja dobro vidna in se preprečijo eventualni spori pri nadaljnem sekanju, grabljenju listja itd.